

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

A parlamenti forradalom.

Az ellenzék, melynek mozgó elemé az Apponyi-párt, kegyetlenül meg fogja ostromolni az indemnityról szóló javaslatot és mindjárt ezzel kezdte meg a vég nélküli obstrukciót, úgy, hogy a kiegyezési javaslatokra nem is kerül a sor. E fölött még szóhoz sem fognak jutni.

A nemzeti párt gyűlése annyira engesztelhetetlen és személyes éli, hogy Apponyi Albert gróf és Horánszky Nándor tündetőleg távol maradtak a miniszterelnök ebédjéről, a melyre hivatalosak voltak. A fővárosból való távollét ürügye alatt mentették magukat, holott az nap itt kocsikáztak a főváros legjártabb utcáin, hogy minél többen észrevegyék őket. Ez a tüntetés egyenesen Bánffy személyének szólt, ugyancsak az obstrukció is Bánffy báró erőszakkal való eltávolítására irányul. Ez az egyetlen célja, mert maga a gazdasági kiegyezés, főként pedig az ideiglenes költségvetés nem ok az obstrukcióra. Nem ok sem az egyik, sem a másik.

Az indemnity megostromlása nemesak politikai, de még a józan ész szempontjából is merő absurdum. Hisz ez az indemnitás nem is érdemben való dolog. Nem szolgálhat bizalmi kérdés gyanánt. A parlamentáris alkotmány egyik kielégítő eszköze csupán az indemnity. A kifogyott időt egy közjogi intézkedéssel pó-

toljuk, hogy a parlamentáris elvet megmentsük, mely szerint költségvetésig felhatalmazás nélkül az ügyeket vinni nem lehet. Ezt a felhatalmazást a rendszeres költségvetés keretében nem lehet megadni, ennél fogva ideiglenes felhatalmazást kell nyújtanunk a kormánynak, különben ex lex, törvényen, parlamenten kívüli helyzetet teremtünk. A nemzeti párt obstrukciója tehát épen ilyen ex lex állapot létrehozására irányul, a mit az indemnityval ki akarunk kerülni. Hát erre az akcióra más ok alig vezethet, mint hogy a parlamentáris regimét akarnók tönkre tenni, hogy Magyarországon se legyen és ne lehessen parlamentáris élet, itt is oly szükségbeli paragrafusokkal, olyan nem alkotmányos eszközökkel kormányozzanak. Ha tehát a nemzeti párt az osztrák állam és a magyar állam közti dualizmust erre az alapra akarja fektetni, a parlamenten kívüli állapotok egyezősége alapján akarja létrehozni a paritást a két birodalom között, úgy mindenesetre nagy szolgálatot teend a parlamentáris mus ellenségeinek, de vajjon használni fog-e a nemzeti aspirációknak, mikor még azok alapfeltételét, létfeltételét, a parlamentáris alkotmányt is fel akarja dúlni.

De érthetetlen a nemzeti párt obstrukciója a gazdasági kiegyezés ellen is. Majdnem felfoghatatlannak látszik, hogy

ez a párt, mely tele van agrár és konzervatív elemekkel, a külön vámterületek mellett foglaljon állást. Ez a párt volt az, a mely az agrár érdekek különleges istápolását felvette a programjába. Ezeknek a különleges érdekeknek legtekintélyesebb képviselője Károlyi Sándor gróf ebben a pártban foglal helyet, mint legkiválóbb közgazdasági tekintély. Ugyan ebben a pártban van Wenckheim Frigyes gróf, Zichy Jenő gróf, Károlyi István gróf, kiknek mind együttvéve több földjük van, mint Magyarországon 18 milliónyi lakosságból legalább is tíz milliónak. A kiegyezési javaslatokról a pénzügyi bizottságban helyesen jegyezte meg Gyurkovics György horvátországi képviselő, hogy azok mellett főként oportunitási szempontok szólnak.

Azt senki kétségbe nem vonhatja, hisz világosan a törvénybe van ígátva amaz elévülhetlen joga Magyarországnak, hogy feltétlen jussa van az önálló gazdasági berendezésre. Ebben senki sem akadályozhatja. Tisztán a saját akaratától függ, vajjon a közös vámterület vagy az önálló, elkülönített vámterületet fogadja-e el. A szélső balpárt részéről felhozott azon állítás, hogy valami felsőbb, udvari hatalom nyomása alatt nolens-volens meg kell csinálni a közös vámterületet, semmi egyéb, mint alaptalan ráfogás. Hisz mind a két kormánynak annyira szabad ren-

TÁRGZA.

Esküvő.

Visszajöttek a templomból. A pompás négyes fogatok egymásután robognak a hatalmas palota kapuja elé. Az első kocsiiban az új pár. A vőlegény katonai uniformisban, az új asszony a menyasszonyok hófehérjében. Mindketten boldogoknak látszanak, a férj feleségéhez simul, nézi annak alabastrom arczát, mély tüzi fekete szemeit, karsu természetét s nem tud betelni látásával. Végtelenül szereti, imádja ezt a nőt s nem gondol szerelmében a multra, a mult szerelmére.

A portás lesigiti őket a kocsiról, lesegíti a násznépet s az felvonul a puha szőnyeggel borított, széles márványlépcsőn. A csarnokban cigányzene fogadja az új párt, mely a széles násznép kíséretében vonul fel a pompás termebe.

Gondtalan az egész társaság s gondtalan az is, kinek házasságára összegyűltek. Nem vetett egy tekintetet a portáslakás ajtajára, mikor mellette elhaladt nejevel. S nem méltatta a portást sem egy tekintetre, kinek arczán ott ült a kétségbeesett szenvedés.

Hogy is ne. Gyermeke haldoklik. Ott vonaglik a diszes palota portáslakásában, a belső szobában a tizenkilenc éves leszakított, összetaposott virág. Szépségének csak a romjai vannak meg. So-

vány, aszott, csontos arczából csak azok a szép szemek mutatják: mi volt ez a leány egykoron, még a mikor nem lehelte reá a pompás palota urának fia az ő gyilkos leheletét, kárhózatós csókjait. . . .

Szegény sárba taposott virág, ott kinlódik, ott küzd a halállal, de most nem köhög mellére szoritja aszott ujjait, hanem hevesen dobogó szívét próbálja csitítani.

Megszólal a zene. S a zene hangjai erőt adnak a leánynak, kíváncsiorog ágyából, odacsuszik a kis ajtóhoz, melynek üvegajtájából jól láthatja az új párt, az új férjet, az ő hűtlen kedvesét.

Nézi, nézi, míg az el nem tűnik az emeleten s csak fájdalmat, rettenetes fájdalmat érez. Nem átkozódik, nem tördeli kezeit, nem sújtja átokkal azt a pillanatot, mikor reá kezdett hallgatni s mikor meghallgatja őt teljesen; csak szenved, csak szenved és érzi, hogy milyen jó, milyen enyhethető is lesz neki a halál, mely ott leselkedik mellette.

Széket huz az ajtóhoz. Nem tudna onnan többé eltávozni. Hallani akarja legalább a zenét, látni akarja az alakok árnyait, köztük talán még egyszer. . . utoljára őt.

Didereg, reszket a beteg, kiütnek testén a haldokló izdadt gyöngyeseppjei, de nem vánszorog vissza a helyére. Néz, néz s ki nem fárad a nézésben. Szemei sokszor elhomályosulnak, teste megdermed, egyet vonaglik s azt hiszi, most jött a halál érte. . . De nem, nem halhat még meg, nem! s a szemei újra megtisztulnak, egy pár percig újra meghosz-
szabodik élete.

Igy ült két órán keresztül. Az ebédnek vége. A csillárok kigyulnak s a párok a pompás kertbe oszlnak. Ott jön ő, az új férj. Komoran s egyedül. Talán reá gondol? Nem, dehogy gondol reá! hiszen akkor egy pillantást vetett volna az ajtaja felé, mikor ott elhaladt.

És jön néhány perc múlva a menyasszony. Egy férfi vezeti a karján. Magas, erőteljes, szép férfi. A csarnokba más nincs senki, körültekintenek s megállanak.

— Tehát megegyeztünk Ida. Ha már férjhez ment hozzá, szerelemben az enyém marad továbbra is.

— Az öné maradok. Tudja, hogy szeretem s ha nem lett volna olyan uri koldus, mint jómagam, felesége is lettem volna. De az öné leszek, legyen, barátom, egészen nyugodt. Ma még az övé, holnaptól kezdve a magáé.

S eltűnnek a csarnokból.

A leányt szédülés fogja el. Nem akar már az ajtóban ülni. Visszaczipeli magát ágyaeskájára és ott elfogja a zokogás. Nem önmagát, haldoklását, bukását siratja, hanem sajnálja őt, őt, ki megcsalta, a ki most megcsalnak. Szegény leány, most sem érez kielégített boszúvágyat. Egyet sóhajt, hátradől párnáján, nem akar látni, nem akar hallani s csak úgy susogja:

— Tegnap az övé, holnap az Istené!

Szilén.

delkezése van, hogy akár újból kezdheti a kiegyezési tárgyalásokat elejétől végig. Valóban csak közgazdasági, hasznossági érdekek irányadók a kiegyezés körül. Az sem egyéb, mint mese, hogy a monarchia nagyhatalmi állására való tekintettel, gazdasági unióra van szükségünk a külfölddel szemben.

Hisz épen a külföldi pénzintézetekre, a külföldi, világforgalmi papírok adásvétele nézve, a mennyiben itt nálunk költöttek, avagy bonyolítatnak le az ügyeket, egészen különböző alaki és anyagi jogszabályok állanak fenn, mint Ausztriában. Hisz nekünk egészen önálló és rendelkezésre nézve különböző váltó- és kereskedelmi jogunk van, mint Ausztriában. A tőzsdei és kereskedelmi gyakorlat is egészen más fejlődést mutat nálunk, mint a Lajthán tul, a nélkül, hogy a külföldi piacon e miatt bármily folt eshetnék a mi nagyhatalmunk tekintetében. Aztán magát a vámszövetséget is lehet szűkíteni avagy bővíteni a nélkül, hogy ez irányban külföldi relációink érintetnének. Hisz ehhez a szövetséghez senkinek semmi köze sincs, csak nekünk és Ausztriának. Most is nem egy tekintélyes tervezet fekszik előttünk, a melyek a vámszövetségből ki akarják venni a fogyasztási adókat és azokat az adókat, a melyek az ipari cikkek termelésére és forgalmára vonatkoznak. Nem csekélyebb szaktekintély, mint Wekerle Sándor ajánlotta ezekre nézve az önálló rendelkezést. Sokan rövidebb időre akarják megkötni a vámszövetséget és nem tíz évre. Ez sem befolyásolhatná a monarchia nagyhatalmi állásának tekintélyét. Nincs tehát sem felsőbb kényszer, sem a külföldre való tekintettel döntő suly. Itt tisztán opportunitás és utilitarius szempontok az irányadók.

Az nincs bebizonyítva és nagyon is kérdéses, vajjon az önálló rendelkezés mellett iparunk elérheti-e a felvirágozásnak azt a fokát, a melyet a függetlenségi pártiak festenek elének. Félő, hogy az az ábrándkép csak a papíron maradna. Ezek a jó urak elfelejtik, hogy igenis van nagy és erősen kifejlődött mezőgazdaságunk, állattenyésztésünk és mezőgazdasági, erdészeti iparunk. De gyári és kézműiparunk nincs.

A mezőgazdaság tekintetében úgy a termelés bősége, mint kvalitására nézve nemcsak Ausztriával, hanem Európa legtöbb államával kiálljuk a versenyt. Sokat és olcsóbban termelünk, mint a többi országok. Nekünk tehát mezőgazdasági és nem ipari fogyasztó közönségre van szükségünk. A közös vámterület által az első fogyasztó közönségünket nemcsak 27 millióval szaporítjuk, a mennyi az ausztriai állam lakossága, de ezenfelül védvámokat nyerünk ezen osztrák és magyar birodalmak óriási kiterjedésű határvonalaival. A mi első és legfontosabb érdekünk az, hogy az osztrák és magyar birodalmak határain belül csak magyar kenyeret egyék mindenki. De a közös vámszövetség nem lehet oka annak, hogy a magyarországi mezőgazdasági termékekre nézve kedvezőtlenebb viszonyok és feltételek jöjjenek létre a külföldön, mert Ausztriának nincs

érdekében az, hogy a magyarországi gazdasági termékeket minél súlyosabb védvámokkal terheljék. Neki érdekében van, hogy a saját kiviteli cikkeinek, az ipari és kézműcikkeknél szerezzon piacot. De az ipari cikkek általában nem oly érezhető életszükségletet képeznek, mint a gabona, ételmi szer, melyre az emberek millióinak a táplálkozás szempontjából szüksége van.

Azt még nem hallottuk a világon, hogy létezett volna-e ország, melynek például a cseh üveg poharakra, a morva vászonra, a tiroli szent szobrokra és faragványokra stb. oly égető szüksége és oly nagy mértékű szüksége lett volna, hogy e végett felfüggesztette volna a vámoikat. De már itt volt a nyári példa, mikor Franciaország egyszerre felfüggesztette a a gabonavámokat, kinyitotta az egész világ gabonatermése előtt az ország kapuit, mert ily nagymennyiségű gabonára volt szüksége, a melynek szállítása iránt az amerikai háborúra való tekintetre ügyletet kötött és ha nem szállít s nem képes szállítani, milliárdokra rugó vesztesége támad.

Ha mindent összeadunk és mindent egybevetünk, kitűnik, hogy a közös vámterület egyedül a mi mezőgazdasági érdekeinknek szolgál. De iparunknak sem árt, mert az önálló vámterület mellett iparunknak nemcsak a fejlettebb osztrák, hanem minden más állam fejlettebb iparával kellene versenyezni. A külföldnek fizetnénk az iparért és nem Ausztriának, a mely pedig a közös védelem szempontjából velünk azután is közösségben maradna és a hadsereg kiadásait velünk együtt fizetné ezután is. Nem áll tehát érdekünkben, hogy Ausztriát szegényebbé tegyük. Akkor kellene ám csak a kvótát emelni, ha Ausztria elszegényednék.

Beláthatatlan tehát a válságok hosszú sorozata, mely a nemzeti párt részéről fenyegető parlamenti forradalomnak, az obstrukciónak következménye lesz. És ezenfelül ettől az obstrukciótól minden erkölcsi alapot megvon ama körülmény, hogy az tisztán személyes harci és tisztán személyes érdekekből történik.

R.

Háromszékvármegye törvényhatósági bizottsága üléséből.

A kormánytól beérkezett leiratok tudomásul vétettek. Ezek között a belügyminiszter leirata, mely szerint ő császári és apostoli királyi felsége, Lipót főherceg ő császári és királyi fensége elhunyt alkalmából közönségünknek kifejezett részvéteért legmagasabb köszönetének nyilvánítását tudatja.

Belügyminiszter leirata a nyilvános tánczvigalmak s eselédhálok tartása tárgyában, ugyan annak leirata az allelveltárnoki állás rendszeresítése és a levéltárnoki fizetés felemelése, továbbá a tisztá nyugdíj-alap 1897. évi számadása és az ebadó-alap 1897. évi számadása tárgyában.

A belügyminiszter a vármegyeház kibővítési költségeiről összeállított számadást jóváhagyta.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter leirata 1/2 % os adó-alap 1897. évi számadása tárgyában tudomásul vétetett s alispán a számadási felmentvény kiadására utasított.

A belügyminiszter leiratát 2 % pótdadó alap 1897. évi számadása tárgyában tudomásul vették.

A m. kir. pénzügyminiszter leiratára a gazda-

sági és ipari szövetkezetek szervezése tárgyában elhatározatott, hogy a vármegye egyik tőkésitendő alapjából 1000 forinttal résztvesz a szövetkezetben.

„Magyarország történeti műemlékei“ cz. díszmű megrendelése elhatározatott.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a Potsa-alap 1897. évi számadása, s az ipartanálap 1897. évi számadása tárgyában tudomásul vétetett.

A Tisza-alap számadását és a székely huszár tanulmányi-alap 1897. évi számadását tudomásul vették.

A m. kir. földmívelési miniszterium megkeresésére a vármegyei gazdasági bizottság közreműködésével rendezendő gazdasági felolvasásokra a vármegye erkölcsi támogatását biztosította.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata a vármegyei tanálap 1897. évi számadása tárgyában tudomásul vétetett, ugyanczint a sepsi-szentgyörgyi polg. leányiskola javára létesült Potsa-alap 1897. évi számadása tárgyában kelt leirat is.

A belügyminiszter leiratára a vármegyei hivatalsszolgák és hajduk bizottsági viszonya ügyben, a belügyminiszteri módosítással megszerkesztetvén, elfogadtatott és felterjesztetett.

A vármegyei ügyek közül felemlítjük:

Az igazoló választmány jelentését a vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1899. évi névjegyzéke iránt a közgyűlés tudomásul vette, az időközben elhunyt bizottsági tag helyébe póttag hivandó be.

A hat évet kitöltött törvényhatósági bizottsági tagok helyett az új választás elrendeltetett és a november hó 5-ik napjára kitűzött választásra választási elnököket küldött ki a közgyűlés.

Alispán előterjesztései a levéltár átalakításával, a kerti pavillonnak építésével és a vármegyeház telekterületeinek helyreállításával felmerült költségekről, jóváhagyást nyertek.

A különböző ezimeken megállapított pótdadónak az 1899. évre való kivethetésére és szedésére alispán meghatalmazást nyert.

Potsa József, főispán előterjesztését a „Székely nemzeti múzeum“ csarnokalap javára a vármegyei tanálapból 6000 forint átengedése iránt a közgyűlés elfogadta, s alispán megbízott, hogy a tervvázlatok és a költségvetés bemutatása mellett a határozatot miniszteri jóváhagyás elé terjessze s ez alkalmával a muzeumnak országos segélyezése iránt is tegyen felterjesztést.

A községi ügyek közül felemlítjük: Bükszád község részére ajándékozott község-ház telekre vonatkozólag a szerződés jóváhagyást nyert, ugyanczint Sepsi-Bodok vasútállomás pályaudvarán felállított postahivatal fentartási költségeihez Bodok, Olt-szem, Zalán községek által megajánlott hozzájárulásra nézve a m. kir. postaigazgatósággal kötött szerződések.

A sepsi-szentgyörgyi polg. fiu-iskola 1898—99 tanévi költségvetése helybehagyatott.

Czofalva község képv. testülete határozata az iskola államosítása iránt, tudomásul vétetett.

Bölon község képv. test. határozata a község szervezési szabályrendelet módosítása iránt tudomásul vétetett.

Bükszád község kérésének kölesön felvehetése tárgyában, 10 év alatti megtérítésre, hely adatott.

Uzon község képv. test. határozatára a községi és szegény-alap tőkéjének az uzoni takarékpénztárba leendő elhelyezése iránt, az engedélyt megadták.

Árapatak község képv. testülete határozatát a község és Béli Tivadar birtokos közt erdőterület kieserelése ügyében szerződés megerősítését jóváhagyták.

Százapatak község kérésére a község-ház építésére időhaladékot engedélyeztek.

Lécsfalva, Bita és Maksa községek kihirdetési szabályrendelete, Alesernáton község képv. test. határozata iskola államosítása iránt, Dobolló község határozata felhasznált 900 frt törzsvagyon ellenértékének mikénti beszerzése iránt, Zágón község tűzoltói szabályrendelete, Zágón község határozata a „Csucsor“ nevű fűrésztelep tulajdonosainak a bírósági kézbesítésekkel járó költségek hordozása tárgyában jóváhagyták.

Várhegy és Lécsfalva községek egyesítése iránt a községek között létrejött megállapodás alapján a közgyűlés hozzájáruló határozatot hozott.

Hasonló értelemben határozott Altorja, Feltorja, Volál és Karathna községek egyesítésére nézve is. A pótköltségvetések, községi számadások letárgyalása után magánfelek ügyei kerültek sorra.

Felemlítjük ezek közül, hogy Béli Tivadar, bodolai nagybirtokos előmunkálati engedményes kérésére, a kézdívásárhelyi—soósmezői h. é. vasút építéséhez 160,000 forintnyi vármegyei hozzájárulás iránt, melyek ellenében törzsrésztvények szolgáltatnának ki, a közgyűlés bizottságot küldött ki, hogy a tervezetet tanulmányozza, véleményes jelentést terjeszsen a közgyűlés elé.

A póttárgysorozat rendjén Csiki András vármegyei ház- és börtönmester részére a nyugdíjbizottság véleménye alapján 217 frt 60 kr. évi nyugdíj állapított meg 1898. szeptember hó 1-től kezdve.

Mihály János, megyei utbiztos kérése folytán szintén nyugdíjazta a közgyűlés.

Erzsébet királyné 6 felsége gyászos balála alkalmáról felmerült költségekről alispán benyújtott számadása érvényesített.

Potsa József, főispán alapító levele egy tanító vagy tanítónő árvája részére a fu-árvaháznál, — jóváhagyva felterjesztetett a belügyminiszterhez.

Beteg Lajos és Bakcsi Lajos j. orvosok oklevelei kihirdetettek.

Lipótvármegye átiratára, Kossuth Lajos dícső emlékének meggyalázóit illető határozathoz a közgyűlés hozzájárult és megbotránkozásának adott kifejezést.

Pest-Pilis-Solt-Kis-Kunvármegye által, Kossuth Lajos arcképe leleplezése alkalmából tartott ünnepi beszédek megküldetvén, a közgyűlés köszönetét fejezte ki a küldőnek.

Sepsi-Szentgyörgy város „Sugás” nevű nyaraló és gyógyhelyére vonatkozó szabályrendelete némi módosítással jóváhagyott.

Kézdí-Vásárhely város képviselőtestületi határozata a tanácsi iratok fizetésének emelése tárgyában jóváhagyást nyert, a czímzésekre vonatkozó rész mellőzésével.

A kézdí-járási szolgabírói hivatal részére megfelelő helyiség kibérlésére alispán megbízást nyert.

Málnási közegészségügyi körben a körorvos utiatalánya az érdekelt községek ajánlatához képest állapított meg.

Sepsi-Szentgyörgy város határozata vízvezeték létesítése tárgyában, illetve Bay István mérnökkel kötött szerződés, a közbevetett felfolyamodás mellőzésével jóváhagyott.

E szerint az évi 7500 forintnyi biztosított összegben felül 1500 frt 7%-os pótdoból biztosítandó.

Alispáni előterjesztésre a vármegyei épületeknek villámhárítókkal való ellátása határozottatott el.

Az 1899—1900. évekre szerkesztett törvényhatósági közuti költségvetés jóváhagyást nyert.

A kir. államépítészeti hivatal fenntartásához való hozzájárulást alispán a vármegyére nézve terhelőnek véleményezte és külön megyei mérnöki hivatal szervezésébe iránt tett javaslatot, melyet a közgyűlés jóváhagyott; a kir. államépítészeti hivatal főnöke felszólamlását jegyzőkönyvre vétetni határozta.

III. Béla király és hitvese királyi ereklyéknek örök nyugalomba helyezésénél a vármegye közönségének képviseltetésére négy képviselő kóretett fel.

*

A közgyűlés berekesztése után Potsa József főispán vendégszerető asztalánál gyűlt ebédre a bizottsági tagok egyik része.

Ujdonságok.

— **Személyi hír.** Zágoni báró Szentkereszty Stephanie urnó, városunk diszpolgárnője s humán intézeteink megalapítója a múlt héten végleg Kézdí-Vásárhelyre költözött. Lakásául azon szárnyépület szolgál, melyet részben saját költségén az árvalány nevelő intézet mellé építtetett. A nemes bárónő, ki egy negyed század év alatt roppant munkásságával és áldozatkészségével három virágzó emberbaráti intézményt (árvaház, kórház, menedékház) létesített — végleg letelepedett mi nálunk, hogy folytassa megkezdett szép művét, s ezen elhatározása városunk polgárságát őszinte örömmel tölti el, mert a nemes bárónő ez által csak szorosabbá fűző azon

gyöngéd kapesot, mely közte és e város lakosai között évtizedek óta fennáll. Mi is készségesen csatlakozunk a közérzülethez s őszinte örömmel üdvözljük a nemes bárónőt, mint városunk legujabb és legérdemesebb lakosát.

— **Időjárásunk** változatosság dolgában éppen semmi kívánni valót nem hagy fenn. Alig egy pár nap előtt 8 C. fok hideget jeleztünk s ma már 20 fok felé jár a meleg. Kedden már oly melegen süttött az őszi napsugár, mint augusztusban, ámde a szokatlan meleg nem képes többé életre ébreszteni a múlt hét nagy hidege által leforrázott vegetációt, ha enyhe is az idő, de azért lassan haladunk befelé a télbe.

— **Makadám utat** készítetett az állam a brassó-otjosi állami utvonalon azon részén, mely Kézdí-Vásárhely város között vonul el. A munkát már javában foly, egy esomó munkás dolgozik nagy seregyen az uton, felvágják az eddigi burkolatot s aztán vastag kavics réteggel vonják be s ezt aztán egy esoda nagy alkotmányával erősen lehengerelik. E miatt a közlekedés az oroszfalvi uton beszüntetett s a szekerek csak nagy kerülővel közlekedhetnek Oroszfalu felé, minthogy azonban a munka nagy erővel foly, a közlekedés egy pár nap alatt ismét megnyílik.

— **Járvány.** Említettük volt, hogy a ragadós száj- és körömfájás miatt, mely Kézdí-Vásárhelyt járványosan lépett fel — a közlekedés és a baromvásár beszüntetett. Minthogy azonban újabb körbesetek nem merültek fel, valószínűleg e hó 22-én a zárlat fel fog oldatni. Erről különben értesíteni fogjuk a közönséget.

— **Beomlott iskola épület.** Hosszafaluban az iskola-épület emeleti része beomlott; emberélet nem esett áldozatul.

— **A kézdívásárhelyi jótékony nőegylet** folyó évi október hó 23-án d. u. 2 órakor fogja megtartani évi rendes közgyűlését a városház dísztermében az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt gyűlés jkvének hitelesítése. 3. Évi tükirai jelentés. 4. Évi pénztárnoki jelentés. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Alapszabály változtatás. 7. Erzsébet királyné szobrára begyűlt pénz rendelkezési helyre juttatása. 8. Néhaj Báró Szentkereszty Iréne emlékére tett alapítvány feletti intézkedés. 9. Kis Lajos egyleti választmányi taggá történt megválasztásának jóváhagyása. 10. Jelentés a millonáris alap elhelyezéséről. 11. Indítványok. 12. Tisztujtás. Kéretnek az összes tagok, valamint az ügy iránt érdeklődők, szíveskedjenek a gyűlésen minél számosabban megjelenni. Kézdí-Vásárhelyt, 1898. október 19-én a nőegylet nevében Székely Jánosné m. elnök, Farkas Miklós jegyző.

— **Meghívó.** A kézdívásárhelyi Oltár-egyletnek f. évi október hó 26-án d. e. 10 órakor a kantai gymnasium nagytermében közgyűlése leendő, melyre az érdeklődők, alapítók és rendes tagok tisztelettel meghívotnak. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Igazgatói beszéd. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. Erzsébet királyné 6 felsége emlékének megörökítése. 4. Titkari jelentés. 5. Püspök ur 6 nagyméltóságának felmentése, az 1897. évi számadásokról. 6. A számvizsgáló bizottság jelentése. 7. A vízkereszti gyűjtés eredményének bejelentése és a gyűjtésnek jövő évre való elrendelése. 8. Tárlatróli beszámolás. 9. Folyó ügyek. 10. Indítványok. Br. Szentkereszty Stephanie, elnök. László József, főjegyző.

— **Tűz.** E hó 16-án, este 10 órakor tűz volt Kovásznán. A Karácsonypatak nevű részen egy csűr és istálló, mely egy földel alatt volt, égett le. Az épület, mely tömve volt cséplettel gabonával és takarmánnyal, az szakadó esőben hatalmasan lángolt. A lábasjóság egy része lánczait elszakítva szerencsésen kimenekült az olból, de 2 borju benégett, s egy tehén súlyos égési sebeket kapott. A kár elég nagy. Rövid másfél hét alatt ez már a második égés. — Kovásznán régóta nem volt tűz, s így hát feltűnő a lakosság előtt ez, melynek, mint rendszeren, a keletkezési oka most is szintén ismeretlen.

— **Földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur** a háromszék megyei gazdasági bizottsághoz a következő leiratot intézte: Az állatoknak törzükön sütővassal való bélyegzéséből származó károsodás meggátolása czéljából, hivatkozással 3920 sz. a. 1894. évi július hó 16-án és 41.244 sz. a. 1896. évi augusztus hó 6-án kelt itteni körrendeletre, újból felhívom az egyesületet, hogy az állati bőröknek ezen eljárásból

eredő érték csökkenése felől az elsősorban érdekelt gazdaközönséget felvilágosítván, figyelmeztesse egyúttal a tenyésztő gazdákat, hogy jövőre a tüzes vassal való bélyegzést vagy teljesen mellőzzék vagy pedig azt a törzs helyett az állat szarván, esetleg állkaposán alkalmazzák. Az állategészségügyi szempontból hatóságilag eszközözlendő bélyegzés módja azonban továbbra is változatlanul fentartandó. Kelt Budapest, 1898. szeptember hó 29-én. Darányi s. k.

— **Magyar osztálysorsjáték.** A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének mai hirdetésére különösen felhívjuk olvasóink figyelmét.

Közigazdaság.

A kálisók alkalmazásának legjobb ideje és módja.

A kálisók hátráltatják az elvetett magvak, répa és burgonya csirázását. Viz felszívó és maró tulajdonságaiak folytán történik e hátráltatás, hiszen ismeretes, hogy a koncentrált sóoldatok általában a csirázást hátráltatják. A fiatal növények még kevésbé türik meg a talajban a koncentrált sóoldatokat, következésképp egy részük elpusztul, a vetés pedig hiányos lesz. Ezen kellemetlenségeknek a legtöbb esetben úgy vehetjük előjét, hogy a kálisókat lehetőleg korán szórjuk el; tapasztalatok alapján különben azon eredményre jutottunk, hogy bizonyos előnyös viszonyok folytán a kálisók késői elszórása is megengedhető, sőt hasznoshozó is lehet, általában azonban a korai elszórásnak a késői felett előny adandó.

Ezen előírást már régen követik a gyakorlatban, mert a csirázást hátráltató kellemetlen tulajdonsága a kálisóknak gyakorlatban is rég ismeretes.

Korai elszórása a kálisóknak ősszel nagy könnyedséggel vihető keresztül, az összes tavasziak alá; őszienkel azonban már zavarba jövőnk. A rozs könnyű homoktalajon nagyon meghálálja a kálitrágyázást, sőt kálitrágyázás nélkül nem is volna szabad termelni. De nem ritkán burgonya vagy takarmányrépa után vettetik s ez esetben a kálisók korai elszórása már is ki van zárva. Nem nagy baj az, ha a talaj előzetes esőzések folytán nedves állapotban van, mert ilyenkor a kálisóknak közvetlenül az a rozs elvetése előtt való alkalmazása is haszonnal jár; ha azonban igen nagy a szárazság nagyon meggondolandó, a rozsoknál kálival való erős trágyázása, mert a burgonya nagyon későn kerül le a talajról, a rozs pedig a tulkésői vetés miatt fejlődésében amugy is visszamarad, a kálitrágya pedig nem oldható a szárazság miatt. Ez esetben ajánlatos a kainitot két részre osztani és az egyik részt a vetés előtt a szántásnál elszórni, a másik részt pedig télen a rozsot takaró hórétegre elhinteni. A gyakorlatban ezen eljárást már régen alkalmazzák igen jó eredménnyel, mert a mezőgazdák nagy része ismeri már a kálisóknak száraz könnyű talajon csirázást és az első fejlődést hátráltató tulajdonságait. Mennél egyenletesebben szórjuk el a kálisókat, annál biztosabb lesz a hatás, mert a kainit, ha hosszabb ideig áll, kemény és nehezen elmorzsolható röggé tömörül, ajánlatos 25 százalék finomra őrölt turfával keverve elterteni. A turfas kainit is igen nagy elterjedtségnek örvend. Ha a kainit közvetlenül a megérkezés után szórható, úgy turfával való keverése felesleges; ha azonban kényszerítve vagyunk egy bizonyos mennyiséget raktáron tartani pl. az istállóban leendő elszórás czéljából, úgy a turfa alkalmazása elkerülhetetlen. Ép úgy, mint időszerűtlen alkalmazása, egyoldalú használata sem adhat kedvező eredményt. Számos kísérlet bizonyítja, hogy kálisók, egymagukban alkalmazva vagy semminemű vagy csak kevésbé kedvező eredményt adhatnak; foszforsav vagy foszfor és nitrogén trágyák egyidejű alkalmazása esetén azonban meglepő eredmények értek el. A kálitrágyázást tehát mindig foszfortrágyával járjon karöltve. Az elszórásról illetőleg úgy a gabona, mint hüvelyeseknél teljesen közömbös, hogy a kainitot aláboronáljuk-e, vagy alászántjuk, kapás növényeknél azonban szántuk minél mélyebben alá. Kainit trágyázásnál gabonafélék és hüvelyesek alá 1 hektárra 1.5—4.3 m/m. kainit (15—18%) és 1—1.5 m/m. szuperfoszfát; kapás növényeknél 3—4 m/m. kainit (15—18% kálival) 1—2 m/m. szuperfoszfáttal szórandó el.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy f. hó 29-én és 30-án Kézdi-Vásárhelyre érkezem és mindenszentek napjára természetes száraz virágból kötött koszorukat fogok árulni a nagy Teljes tisztelettel

Kypta Ágoston.

167 1—2

Hirdetések

lapunk kiadóhivatalában

felvételnek.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbakké.

Ára darabonként 3 frt.

Jótállás mellett, míg a készlet tart.

— Hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár. —

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításon kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakarító.

— Darabonként 3 frt. —

A penge ** csilagos acézból és a többi részei alpacéból vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál

Budapest, V. ker., Kálmán utca 17.

Gyűjtőknek 5 drb után egy ingyen küldetik.

Sz. 538—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. járásbíró 1898. évi V. 341/2 számú végzése következtében Geréb János ügyvéd által képviselt Damokos Mihály javára Damokos Tamás Alesernátoni lakos ellen 620 frt s jár. erejéig 1898. évi szept. hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján foglalt és 1190 frtra becsült szalmagabona, széna, két pojkanca, szekék, vaskók, vasboronák, egy triörrosta, herefejtő gép szijakkal, és sertésekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság v. 341 1898. számú végzése folytán 620 frt — kr. tökékövetelés, ennek 1898. évi feb. 22 napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 48 frt 37 krban bírósággal már megállapított költségek erejéig Alesernátonban a helyszínen leendő eszközölésére 1898. évi november hó 4-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az előírozandó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosítottatni fog.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1898. évi október hó 2-ik napján.

Kakucsai Adám,
kir. bír. végrehajtó.

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete
RÉSZÉNY 15 MILLIO FRT
TÖKE

1841. évben.

Dorottya-utca 1. BUDAPEST Gizella-tér sarkán.

HÚZÁS 1898 NOVEMBER 17. és 18-án

Az eddig mutatkozó s minden várakozást felülmúló kedvező húzási eredménynek nagy része ép a mi feleinknek jutott — indít bennünket arra, hogy felhívjuk a figyelmet a most kezdődő

3-ik magy. kir. szab. osztályosorsjátékra

A játéktervezet vizsgálásánál mindenki feltétlenül meggyőződik arról, hogy ezen sorsjáték a legnagyobb nyerési esélyeket nyújtja.

A kibocsátott 100,000 drb sorsjegyből feltétlenül nyer 50.000 drb, tehát a fele

A 3-ik sorsjáték egymást követő 6 osztályában összesen

13 MILLIO 160,000 korona

sorsoltatik ki, mely kizárólag a résztvevőknek jut.

A főnyeremény szerencsés esetben

1.000,000 (egy millió) korona.

A kiválóan előnyös és nyerési esélyekben bővelkedő játéktervezet folytán a magy. osztályosorsjátékot a külföldön is nagyon kedvelik és oly élénk az érdeklődés, hogy késleltetünk már nemsokára ki lesz merítve.

A ki tehát a most kezdődő III. magy. kir. osztályosorsjáték nyereményeiben részesedni kíván, szíveskedjék megbízását **haladéktalanul** hozzánk juttatni, mint hogy sorsjegyeinket rendszerint már jóval a húzás előtt eladtuk.

A megbízás vétele után — a mennyiben készletünk tart — azonnal megküldjük a rendelt sorsjegyet.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének
osztályosorsjáték-osztálya.

Az első osztályú sorsjegyek árai:

Egy egész	frt 6.—
Egy fél	frt 3.—
Egy negyed	frt 1.50
Egy nyolczad	frt .75

Ny. Ifj. János Mészáros K. Vásárhelyen.